

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobkyně: **R. Ř.**, zastoupená Mgr. Markem Hylenou, advokátem se sídlem Staré náměstí 15, Česká Třebová, proti žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje**, se sídlem Komenského náměstí 125, Pardubice, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 13. 2. 2019, č. j. 50 A 2/2018 – 69,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádnému z účastníků **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaný svým rozhodnutím ze dne 20. 4. 2018, č. j. KrÚ 29587/2018, změnil rozhodnutí Městského úřadu Česká Třebová ze dne 2. 1. 2018, č. j. MUCT/6903/2017/PRA/SUL/PRE/54-43, tak, že žalobkyně je vinna tím, že se dopustila přestupku proti občanskému soužití – úmyslného ublížení na zdraví – podle § 49 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění rozhodném pro projednávanou věc (dále jen „*přestupkový zákon*“), a to tím, že dne 29. 10. 2016 okolo 11:45 hodin na místním hřbitově v České Třebové, část Lhotka, udeřila A. B. (dále jen „*poškozená*“) hráběmi jednou ranou do hlavy s následkem zranění dle znaleckého posudku MUDr. P. B. ze dne 15. 3. 2017 (krevní podlitinou na hlavě v temeno-týlní krajině hlavy). Žalovaný tímž rozhodnutím zastavil řízení s žalobkyní ve věci přestupku narušení občanského soužití úmyslným jiným hrubým jednáním vůči jinému dle § 49 odst. 2 písm. d) přestupkového zákona, kterého se měla žalobkyně dopustit tím, že téhož dne a času udeřila manžela poškozené, Z. B. (dále jen „*manžel poškozené*“), plastovými hráběmi do oblasti zad; důvodem zastavení řízení bylo, že spáchání tohoto skutku nebylo prokázáno. Za prvně uvedený skutek žalovaný uložil žalobkyni pokutu ve výši 2 000 Kč. Ve zbylém rozsahu žalovaný její odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně zamítl.

[2] Žalobkyně brojila proti rozhodnutí žalovaného žalobou, kterou Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích (dále jen „*krajský soud*“) rozsudkem ze dne 13. 2. 2019, č. j. 50 A 2/2018 – 69, zamítl jako nedůvodnou.

[3] Těžištěm žalobní argumentace žalobkyně byly námitky ohledně nedostatečného zjištění skutkového stavu ze strany správních orgánů. Žalobkyně poukazovala na rozpory ve výpovědích poškozené a jejího manžela, zpochybňovala věrohodnost svědků, vytýkala neprovedení jí navržených důkazů, a též i to, že správní orgány neprovedly rekonstrukci činu na místě jeho spáchání.

[4] Krajský soud v reakci na žalobní námitky obsáhle hodnotil dokazování vedené správními orgány. Mezi výpověďmi poškozené a manžela poškozené neshledal zásadní rozpory, neboť svědci se shodli v podstatných okolnostech spáchání činu: přesvědčivě popsali okolnosti útoku žalobkyně, jaký předmět k útoku užila (hrábě) a kolikrát poškozenou udeřila. Dílčí odlišnosti ve výpovědích jsou přirozeným důsledkem plynutí času, odlišného subjektivního vnímání vypjaté situace, a svědčí naopak o věrné paměťové reprodukci zažitého, respektive o prožitkové ukotvenosti výpovědi.

[5] Podle krajského soudu popis událostí poškozenou a jejím manželem navíc koresponduje s účinkem úderu dřevěnou násadou od hrábí (podlitina v krajině temeno-týlní) a s výpovědí svědků (policistů), kteří zasahovali na místě samém. Policisty pak soud hodnotil jako věrohodné svědky, neboť se neprokázalo nic, co by svědčilo o opaku.

[6] Krajský soud nepřisvědčil ani námitce, že bylo nutné provést rekonstrukci činu. Konstatoval, že by rekonstrukce byla nadbytečná, navíc se k ní přistupuje jen při vyšetřování typově závažnějších činů a tehdy, pokud je nezbytné ověřit, zda jsou uváděná tvrzení reálná.

[7] Proti rozsudku krajského soudu brojí žalobkyně (dále jen „*stěžovatelka*“) kasační stížností, jejíž důvody podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a) a b) soudního řádu správního (dále jen „*s. ř. s.*“).

[8] Stěžovatelka výslovně uvádí, že nenamítá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů. Současně však tvrdí, že krajský soud nectil při vypracování odůvodnění judikaturní pravidlo, podle něhož se soud musí vypořádat se všemi základními námitkami tak, aby žádná nezůstala bez náležité odpovědi.

[9] Polemizuje s krajským soudem ohledně hodnocení výpovědi policisty – nstržm. J. D. Označuje tohoto svědka za „*naprosto nevěrohodného*“, což dovozuje z toho, že jednou popsal „*i s kolegou*“ u poškozené „*jednu bouř*“, zatímco v druhé výpovědi už to byly dvě „*boule a čerstvě*“.

[10] Stěžovatelka dále označuje vyšetřování přestupku za jednostranné, přičemž poukazuje na to, že vyšetřování bylo původně vedeno pro trestný čin a správní orgán prvního stupně pak jen převzal závěry vyšetřovatele a věc již dále objektivně neposoudil.

[11] Stěžovatelka též trvá na tom, že správní orgány shromažďovaly pouze důkazy v její neprospěch. Cituje z usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 5. 2017, č. j. 10 As 24/2015 – 71, podle něhož je krajský soud povinen zkoumat, zda správní orgány bez ohledu na způsob obhajoby obviněného dostaly své povinnosti zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Stěžovatelka k tomu dodává, že uvedeným pravidlem se krajský soud zřejmě neřídil.

pokračování

[12] Dále označuje rekonstrukci činu za neprovedený důkaz v její neprospěch. Má za to, že soud se danou námitkou „*vůbec nezabýval*“. K hodnocení krajského soudu ohledně výpovědi poškozené stěžovatelka uvádí, že argumentace soudu (tedy argumentace, že drobné rozpory posilují věrohodnost svědků) paradoxně potvrzuje výpověď stěžovatelky, která tvrdila, že naopak ji samotnou poškozená udeřila zezadu neznámým předmětem.

[13] Stěžovatelka pak v části II. a III. kasační stížnosti rozsáhle brojí proti závěrům správních orgánů: poukazuje na to, že v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně upozorňovala na psychiatrickou diagnózu poškozené, přičemž krajský soud tyto skutečnosti „*přešel*“. Dále namítá, že jí bylo ve správním řízení upřeno právo na obhajobu, že dokazování bylo nedostatečné a obsáhle cituje z výpovědi poškozené a jejího manžela. Přitom zdůrazňuje rozpory v těchto výpovědích. Žalovaný rovněž podle stěžovatelky nedůvodně rozdělil její jednání na dva skutky a tímto postupem jí upřel právo proti druhému z přestupků brojit řádným opravným prostředkem.

[14] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkazuje na své rozhodnutí, jež má za řádně odůvodněné a ztotožňuje se se závěry krajského soudu v napadeném rozsudku. Tento rozsudek považuje za přezkoumatelný. Poukazuje též na to, že se správní orgány zabývaly tvrzeními stěžovatelky a vysvětlily, proč je nelze mít za prokázané. Vyhodnotily je jako součást její obhajoby a neshledaly důvody pro zahájení řízení o přestupku s poškozenou jako obviněnou.

[15] Co se týče tvrzení stěžovatelky o nedůvodném rozdělení jejího jednání na dva skutky, žalovaný podotýká, že takto bylo její jednání rozděleno již v oznámení o zahájení správního řízení, celé řízení bylo vedeno o dvou přestupcích, proto stěžovatelka nemohla považovat dva skutkové děje za jeden. Žalovaný pak v odvolacím řízení shledal důvody k zastavení řízení pouze u jednoho z obou přestupků, přičemž touto změnou nemohla být stěžovatelka dotčena ve svých právech.

[16] Nejvyšší správní soud nejdříve hodnotil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), osobou oprávněnou (§ 102, věta první s. ř. s.), proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná a stěžovatelka je řádně zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud poté přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2, věty první s. ř. s.

[17] Kasační stížnost není důvodná.

[18] Nejprve se soud zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu. Ačkoli stěžovatelka výslovně uvádí, že nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů nenamítá, z obsahu její kasační stížnosti je nepochybně patrné, že vytýká krajskému soudu, že se nevypořádal s jejími podstatnými námitkami. Konkrétně pak tvrdí, že se krajský soud vůbec nezabýval její námitkou, že měla být provedena rekonstrukce činu (viz odstavec [12] výše) a že krajský soud „*přešel*“ to, že žalovaný dostatečně nereagoval na poukaz stěžovatelky na údajnou psychiatrickou diagnózu poškozené. Též se podle ní krajský soud podrobně nezabýval tím, že se poškozená měla dopustit přestupku vůči stěžovatelce (úderem nespecifikovaným předmětem). V tomto případě se tedy jedná o kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Podřazení kasačních důvodů pod konkrétní písmena § 103 odst. 1 s. ř. s. je věcí právního hodnocení věci kasačním soudem, a nezakládá proto nedostatek návrhu.

K tomu srovnej například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 1. 2004, č. j. 2 Afs 7/2003 – 50, publ. pod č. 161/2004 Sb. NSS (všechna citovaná rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).

[19] S touto námitkou se Nejvyšší správní soud neztotožňuje. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, jímž je nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí, neboť z něj nelze zjistit jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (srovnej usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006 – 74, publ. pod č. 1566/2008 Sb. NSS). Zrušení napadeného rozsudku pro nepřezkoumatelnost pak přichází v úvahu zejména tehdy, opomene-li správní soud na námitku účastníka zcela (tedy i implicitně) reagovat (srovnej rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012 – 45, či ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016 – 64). Napadený rozsudek se žalobní námitkou ohledně neprovedení rekonstrukce činu zabýval v odstavci 11, kde též vyložil, z jakých důvodů nebyla rekonstrukce činu potřebná (viz též odstavec [6] výše). Co se týče otázky psychiatrické diagnózy, Nejvyšší správní soud z textu žaloby ověřil, že taková žalobní námitka v ní není obsažena – krajský soud se proto touto otázkou nemohl zabývat. Podrobně se ovšem věnoval namítané nevěrohodnosti vyslechnutých svědků (zde lze odkázat především na odstavce 12 až 18 rozsudku krajského soudu). I v dalším krajský soud vhodně reagoval na stěžejní námitky stěžovatelky, přednesené v žalobě, hodnotil dokazování provedené ve správním řízení ve světle těchto námitek, a srozumitelně vysvětlil, proč rozhodl tak, jak je uvedeno ve výročí napadeného rozsudku. Uvedené platí i pro stěžovatelčinu námitku, podle níž se krajský soud nevěnoval otázce údajného útoku poškozené na její osobu. K tomu se však krajský soud dostatečně vyjádřil v odstavci 14 rozsudku. Napadený rozsudek proto není nepřezkoumatelný.

[20] Co se týče další kasační argumentace stěžovatelky, Nejvyšší správní soud předesílá, že obsah a kvalita kasační stížnosti do značné míry předurčuje nejen rozsah přezkumné činnosti, ale logicky i obsah rozsudku zdejšího soudu. Je proto odpovědností stěžovatelky, aby v kasační stížnosti specifikovala skutkové a právní důvody, pro které napadá rozhodnutí krajského soudu. Jinak řečeno, pokud stěžovatelka formulovala kasační námitku velmi obecně, obdrží na ni od soudu pouze stručnou odpověď.

[21] Rozsudek krajského soudu je tedy přezkoumáván v intencích kasačních námitek, se zřetelem k důvodům obsaženým v § 103 odst. 1 s. ř. s. Je nutno zdůraznit, že kasační stížnost je opravným prostředkem **proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu** (§ 102 s. ř. s.) a důvody, které v ní lze s úspěchem uplatnit, se tak musí upínat právě k tomuto rozhodnutí (srovnej usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 6. 2003, č. j. 6 Ads 3/2003 – 73). Stěžovatelka však ve větší části kasační stížnosti pouze opakuje svoje výtky vůči postupu správních orgánů či opakuje svoji žalobní argumentaci (viz odstavce [10] a [13] výše). Na věci nic nemění ani to, že stěžovatelka na několika místech sice odkazuje na číslované odstavce odůvodnění napadeného rozsudku, avšak k tomu již jen mechanicky opakuje svoje žalobní tvrzení, aniž by konkrétněji na argumenty krajského soudu reagovala.

[22] Tyto stěžovatelkou uplatněné námitky tedy směřují proti jinému, než nyní přezkoumávanému rozhodnutí (napadenému rozsudku), ve kterém stěžovatelka již obdržela odpověď na jí uplatněnou žalobní argumentaci, a nejedná se tedy o námitky ve smyslu § 103 odst. 1 s. ř. s. (k tomu srovnej například usnesení tohoto soudu ze dne 30. 6. 2020, č. j. 10 As 181/2019 – 63, publ. pod č. 4051/2020 Sb. NSS). Touto částí kasační stížnosti se proto Nejvyšší správní soud nemohl věcně zabývat pro její nepřípustnost (§ 104 odst. 4 s. ř. s.).

pokračování

[23] Za projednatelné kasační námitky tak lze považovat pouze následující argumenty: (a) že krajský soud chybně hodnotil výpověď nstržm. D. jako věrohodnou, ačkolí tento svědek vypovídal rozdílně o počtu boulí na hlavě poškozené; (b) že by krajský soud dospěl k jinému závěru, pokud by se „*zamyslel nad tím, že skutek byl původně vyšetřován jako trestný čin*“; a (c) že krajský soud nedostál judikaturní zásadě, podle níž je povinen zkoumat, zda správní orgány dostaly své povinnosti zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

[24] Co se týče kasační námitky sub (a) výše, Nejvyšší správní soud ze správního spisu ověřil, že v daném ohledu jsou formulace při výpovědi svědka nstržm. D. při ústním jednání dne 5. 9. 2017 konzistentní, neboť opakovaně hovořil o „boulich“ (v množném čísle). Nejprve souvisle vypověděl, že mu poškozená ukazovala „*nějaké boule na hlavě, kdy měla být napadena hráběm*“; podruhé v odpovědi na otázku uvedl, že poškozená „*ty boule měla a otrášená byla také*“. O „bouli“ v singuláru pak vypovídal ve stejný den druhý zasahující policista nstržm. M. S., který uvedl, že poškozená policistům „*ukázala bouli ve vlasech*“.

[25] Nejvyšší správní soud přisvědčuje krajskému soudu, že rozpory ve výpovědích zasahujících policistů jsou nevýznamné a spíše dokreslují věrohodnost svědků a autenticitu jejich výpovědi (včetně místy nedokonalého vybavení dřívějších dějů). Takovým rozporem je i namítaný rozpor „*počtu boulí*“, jenž lze přirozeně vysvětlit právě uplynutím času ode dne skutku (více než 10 měsíců) a také tím, že policisté nejsou odborníky na povahu a rozsah drobných poranění. Odbornou povahu má naopak znalecký posudek MUDr. B. o zranění poškozené ze dne 15. 3. 2017 (č. 1095), případně lékařská zpráva ze dne 29. 10. 2016, na které vhodně poukázal i krajský soud. V dalším pak Nejvyšší správní soud odkazuje na odůvodnění napadeného rozsudku (zejména viz odstavec 12 a násl.), s nímž se plně ztotožňuje. Zmíněné rozpory ve výpovědích policistů z uvedených důvodů nejsou způsobilé zpochybnit jejich věrohodnost a stěžovatelka netvrdila ani jiné okolnosti, pro něž by jejich výpověď mohla být považována za nevěrohodnou. Tato kasační námitka tedy není důvodná.

[26] Co se týče kasační námitky sub (b) výše, stěžovatelka zde *de facto* namítá, že správní orgán pouze mechanicky převzal závěry orgánů činných v trestním řízení, a proto bylo správní řízení vedeno jednostranně a důkazy byly opatrovány pouze v její neprospěch. Ani tomuto tvrzení nelze přisvědčit. Právě provedení důkazu výše zmíněným znaleckým posudkem (ohledně zranění poškozené), stejně jako konání vícero ústních jednání a výslech svědků tam učiněný (včetně svědka – syna stěžovatelky, jenž vypovídal ve prospěch její skutkové verze o napadení ze strany poškozené) dosvědčuje, že správní orgány se neomezily na pouhé převzetí výsledků, k nimž dospěly orgány činné v trestním řízení (jež postoupily věc k vyřízení přestupku), ale naopak dále zjišťovaly skutkový stav v souladu se zásadou materiální pravdy a s § 3 správního řádu.

[27] Co se týče námitky sub (c), ta je formulována velice obecně: stěžovatelka totiž neuvádí, v čem přesně krajský soud nevyhověl citované judikaturní zásadě (dle usnesení rozšířeného senátu zdejšího soudu č. j. 10 As 24/2015 – 71), totiž v čem **konkrétně** nesplnil povinnost zkoumat, zda správní orgány dostaly své povinnosti zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

[28] Nejvyšší správní soud předně nepovažuje odkaz stěžovatelky na zmíněné usnesení rozšířeného senátu za přílehlavý. Tehdy totiž rozšířený senát zkoumal otázku, zda procesní pasivita přestupce ve správním řízení znemožňuje, aby přestupce přenesl dokazování až ke krajskému soudu. Na tuto otázku rozšířený senát odpověděl tak, že (zjednodušeně řečeno) ani pasivita obviněného nezbavuje krajský soud bez dalšího povinnosti, aby k jeho žalobním námitkám přezkoumal zjišťování skutkového stavu ze strany správních orgánů.

[29] V projednávané věci je však situace podstatně odlišná: stěžovatelka byla ve správním řízení aktivní, vykonávala svoje procesní práva, přednesla svoji skutkovou verzi událostí a navrhovala provedení důkazů. Pokud správní orgány některé důkazy neprovedly a skutkové verzi stěžovatelky neuvěřily, pak tento závěr řádně odůvodnily. Krajský soud pak k žalobním námitkám stěžovatelky posoudil zákonnost postupu správních orgánů a – jak je uvedeno výše (v souvislosti s námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku) – na žalobní námitky stěžovatelky přezkoumatelným způsobem odpověděl. Ani tato kasační námitka proto není důvodná.

[30] Nejvyšší správní soud dospěl z výše uvedených důvodů k závěru, že projednatelné kasační námitky stěžovatelky nejsou důvodné, a proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1, věty poslední s. ř. s. zamítl.

[31] O náhradě nákladů tohoto řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 odst. 1, věta první s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že stěžovatelka byla v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšná, právo na náhradu nákladů řízení jí nenáleží. Pokud jde o procesně úspěšného účastníka – žalovaného – nebylo v jeho případě prokázáno, že by mu v souvislosti s tímto řízením nějaké náklady převyšující rámec běžné úřední činnosti vznikly. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že se žádnému z účastníků náhrada nákladu řízení nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** přípustné opravné prostředky (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 27. listopadu 2020

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu